

Bryssel den 30 maj 2022
(OR. fr)

9227/1/22
REV 1

Interinstitutionellt ärende:
2021/0414(COD)

SOC 271
EMPL 170
MI 401
DATAPROTECT 160

RAPPORT

från:	Ordförandeskapet
till:	Ständiga representanternas kommitté (Coreper)/rådet
Komm. dok. nr:	14450/21 - COM(2021) 762 final
Ärende:	Förslag till EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV om bättre arbetsvillkor för plattformarbete – <i>Lägesrapport</i>

I. INLEDNING

1. Den 9 december 2021 antog kommissionen ett förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om bättre arbetsvillkor för plattformarbete. Direktivet syftar till att möjliggöra ett korrekt fastställande av sysselsättningsstatus, säkerställa rättvisa, insyn och redovisningsskyldighet i algoritmisk ledning av plattformarbete samt öka insynen, spårbarheten och medvetenheten om utvecklingen inom plattformarbete och förbättra efterlevnaden av de tillämpliga reglerna för alla som arbetar via plattformar.

2. Det stora flertalet delegationer välkomnade i princip förslaget och framhöll att de behöver tid för att utvärdera alla dess konsekvenser.

Under det franska ordförandeskapet sammanträdde arbetsgruppen för sociala frågor den 17 januari, den 8 februari, den 3 mars, den 4, 5 et 28 april samt den 10 och 24 maj 2022. Arbetsgruppen har slutfört den första behandlingen av förslaget, så att man har kunnat utarbeta ett första kompromissförslag på grundval av ett frågeformulär från ordförandeskapet för de båda första kapitlen. De framsteg som har gjorts sammanfattas i avsnitt II nedan.

För närvarande vidhåller samtliga delegationer allmänna granskningsreservationer mot texten.

Danmark och Nederländerna vidhåller reservationer för parlamentsbehandling.

Europaparlamentet har ännu inte avgett sitt yttrande vid första behandlingen.

När det gäller den föreslagna rättsliga grunden, dvs. artikel 153.2 b jämförd med artiklarna 153.1 b och 16.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget), ska rådet fatta beslut tillsammans med Europaparlamentet i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet.

Den 2 mars 2022 lämnade Europeiska datatillsynsmannen formella synpunkter på förslaget.

II. RÅDETS ARBETE UNDER DET FRANSKA ORDFÖRANDESKAPET

Arbetsgruppen för sociala frågor påbörjade sin behandling av förslaget den 13 december 2021 under det slovenska ordförandeskapet, dvs. några dagar efter offentliggörandet. Vid det mötet presenterade kommissionen förslaget till direktiv, och delegationerna fick tillfälle att framföra några preliminära synpunkter av allmän karaktär.

Det franska ordförandeskapet översände ett frågeformulär om konsekvensbedömningen till delegationerna den 22 december 2021, och 25 medlemsstater besvarade detta.

Konsekvensbedömningen analyserades och diskuterades ingående vid en informell videokonferens den 8 januari 2022 för arbetsgruppen för sociala frågor. Ordförandeskapets sammanfattning av denna utvärdering återges i dokument 9227/1/22 REV 1 ADD 1.

Vid den första behandlingen av texten den 17 januari, den 3 mars och den 4 april ställde delegationerna ett stort antal frågor för att få en bättre förståelse av texten och av hur den ska tolkas, särskilt vad avser artiklarna 4 och 5. Vid mötet den 5 april framförde kommissionen förtydliganden särskilt vad avser den rättsliga presumtionen av anställningsförhållande och motbevisning av denna.

Med tanke på kommissionens förklaringar och delegationernas efterfrågade förtydliganden lade ordförandeskapet den 12 april 2022 fram en not från ordförandeskapet i form av ett frågeformulär i syfte att fånga upp delegationernas önskemål i fråga om lydelsen av ett första kompromissförslag avseende kapitlen I och II, varvid huvudsyftet var att göra texten tydligare. Denna etapp föreföll oundgänglig för att man skulle få en gemensam syn på textens innehåll och för att delegationerna skulle kunna ta ställning i de mest komplexa frågorna.

Arbetsgruppens möten den 28 april och den 10 maj ägnades åt delegationernas svar, vilket gjorde det möjligt för ordförandeskapet att den 19 maj 2022 lägga fram ett kompromissförslag¹ för kapitlen I och II och de därmed förbundna skälen, vilket diskuterades i arbetsgruppen den 24 maj.

¹ Dok. ST 8584/22.

III. DE VIKTIGASTE FRÅGORNA SOM DISKUTERATS I ARBETSGRUPPEN

Tillämpningsområde och innehåll

Eftersom ett stort antal delegationer hade uttryckt önskemål om att texten bättre skulle återspegla den rättsliga grunden, omformulerades artikel 1 så att den bättre återger tillämpningsområdet i förhållande till sin dubbla rättsliga grund.

Ordförandeskapet försökte även att i artikel 1.2 bättre belysa direktivets mål samt medlen för uppnåendet av dessa. Detta gjordes med anledning av ett flertal önskemål om klargörande av textens tillämpning på, å ena sidan, arbetstagare (på grundval av artikel 153.1 b) och, å andra sidan, egenföretagare (på grundval av artikel 16 i EUF-fördraget).

Man har likaledes eftersträvat att klargöra den rättsliga grunden i skälen.

Definitioner

Eftersom begreppet *kommersiell tjänst* har varit omdiskuterat, särskilt då det inte definieras i unionsrätten, har det föreslagits att man skulle återgå till begreppet *tjänst*. I artikel 2 – liksom i skäl 18 – anges det även vilka plattformar som – på begäran av vissa medlemsstater – är uteslutna från tillämpningsområdet (*”resell goods or services, or those who provide a service that is of a non profit making nature”* [som återförsäljer varor eller tjänster eller tillhandahåller en tjänst utan vinstsyfte]).

Rättslig presumtion

Eftersom ett flertal av delegationerna inte har gett uttryck för en tydlig och markerad ståndpunkt i fråga om kriterierna, har dessas antal, karaktär och tröskelvärde inte väsentligen ändrats.

Ordförandeskapet har icke desto mindre föreslagit delegationerna att man ska införa ett kompletterande begrepp för att hänvisa till den underordnad ställning som kan leda till ett anställningsförhållande genom att framhålla inte bara ”*control of the performance of work*” (kontroll av arbetets utförande) såsom är fallet i kommissionens förslag utan även i vidare bemärkelse ”*restriction of freedom, including through sanctions, to organise one’s work and control its execution*” (begränsning av friheten, inbegripet genom sanktioner, att organisera arbetet och kontrollera dess utförande). Begränsningen av friheten har tagits från kriterium d) och införts i inledningsfrasen för att mer generellt tillämpas på samtliga kriterier och bättre täcka in vissa kriterier, särskilt a).

Vidare har uttrycket ”*effectively*” (i praktiken) som förekommer i vissa kriterier ersatts med ”*de facto*” och införts i inledningsfrasen till punkt 2 för att mer generellt framhäva principen om att sakförhållanden har företräde.

Den nya lydelsen av punkt 3 syftar slutligen till att tydliggöra medlemsstaternas handlingsutrymme vid tillämpning av presumtionen av anställningsförhållande utanför administrativa förfaranden eller domstolsförfaranden där anställningsförhållandets karaktär ifrågasätts och i fall där avtalsförhållandet uppenbarligen inte är ett anställningsförhållande enligt nationell lagstiftning eller praxis.

Motbevisning av presumtionen

Ändringar i denna artikel har gjorts med beaktande av kommissionens förklaringar och i syfte att dela en gemensam förståelse av texten med samtliga delegationer. De gjorda ändringarna har i själva verket möjliggjort önskemål om mer substantiella ändringar vad gäller medlemsstaternas befogenheter när det gäller avsaknaden av suspensiv verkan.

Bevisbördan och plattformarnas roll ges även mer utrymme i skäl 28.

Algoritmisk verksamhetsledning, insyn i plattformarbetet, rättsmedel samt efterlevnad av bestämmelserna

Behandlingen av artiklarna i kapitlen III, IV och V (artiklarna 6–19) avsåg i första hand följande aspekter:

- Delegationerna efterfrågade särskilt förtydliganden av kopplingen till andra europeiska texter, i synnerhet förordningen om förbindelserna mellan plattformar och företag, dataskyddsförordningen och utkastet till förordning om artificiell intelligens (AI), samt vad avser tillämpningen av bestämmelserna i detta kapitel på plattformarbetare i förhållande till deras status.
- Delegationerna framförde synpunkter på tillämpningsområdet och målet för artikel 11 om deklARATIONEN av plattformarbete. De begärde även ytterligare klargöranden i fråga om frekvensen av och formerna för tillgängliggörandet av viss information (artikel 12).
- Delegationerna frågade kommissionen om tillämpningen av vissa artiklar på egenföretagare (särskilt artiklarna 10, 13 och 18).

IV. SLUTSATS

Det har gjorts påtagliga framsteg med den tekniska behandlingen av förslaget samt den ömsesidiga förståelsen av direktivets operativa konsekvenser. Den första behandlingen av texten i dess helhet har avslutats. Det franska ordförandeskapet har ägnat den tid som krävs åt en granskning av artiklarna, så att delegationerna har haft möjlighet att ställa frågor, även skriftligen före mötena i arbetsgruppen för sociala frågor. På grundval av kommissionens förklaringar och medlemsstaternas synpunkter har det franska ordförandeskapet utarbetat ett första kompromissförslag avseende endast kapitlen I och II och de därmed förbundna skälen och med som huvudsakliga syfte att tillföra tekniska klargöranden, vilket av delegationerna har ansetts som en lämplig första utgångspunkt för förhandlingarna. Det krävs de facto ytterligare överläggningar och tekniska diskussioner innan man kan påbörja överläggningarna inför en allmän riktlinje.
